

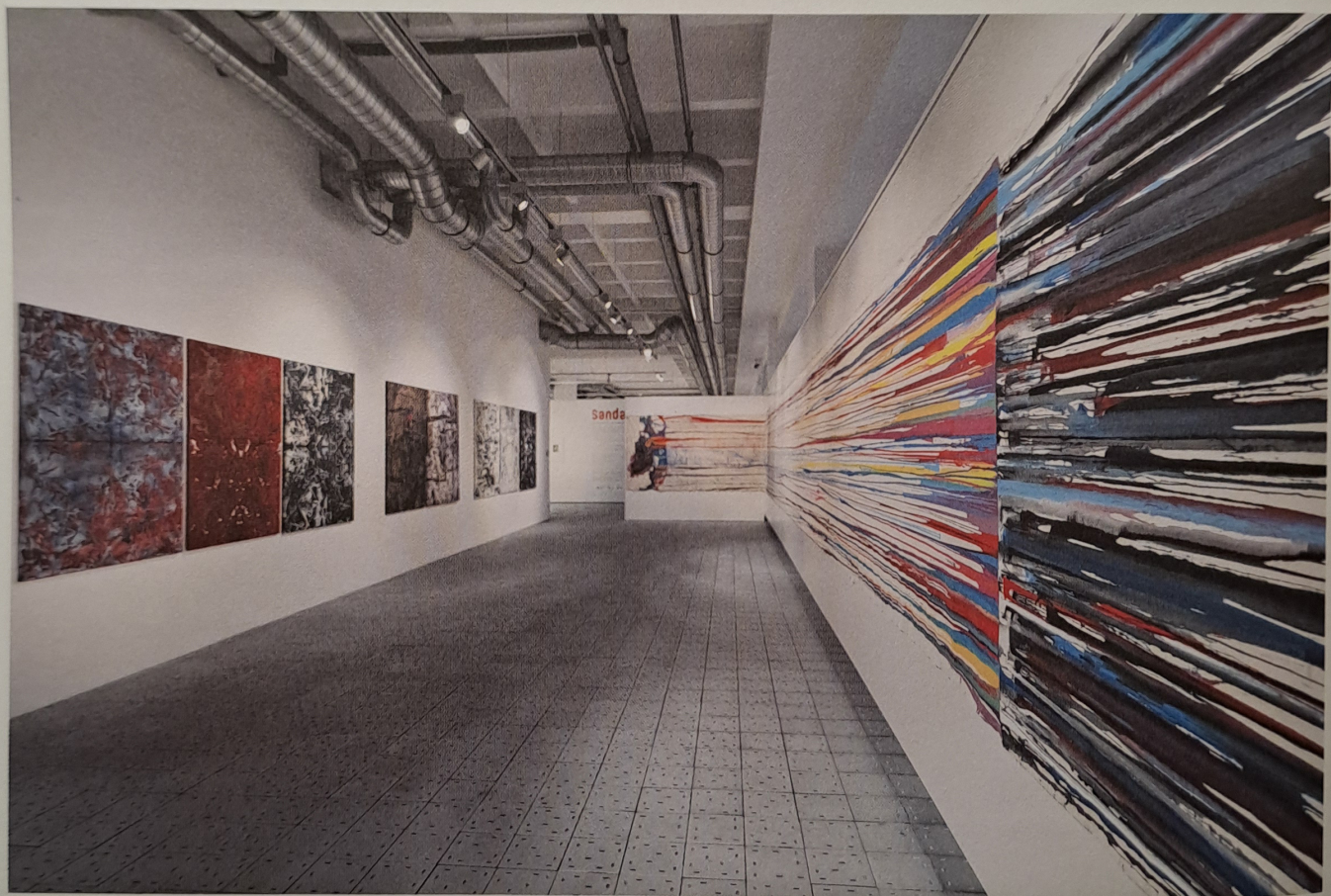
Patrik Hábl -

Synchronizace barvy

Ivan Bergmann

vjemy, konkretizujeme si je a přiřazujeme jim nejrůznější významy i emoce. Z některé palety barev cítíme chlad, smutek, z jiné teplo a radost. Spojujeme si je dokonce s konkrétními čísly a písmeny. A stejně jako můžeme vidět zvuky, můžeme barvy slyšet.

Nad tím se zamýšlel Patrik Hábl i při tvorbě velkoformátového plátna *Svitek* (2016), které vzniklo jako výsledek vizuálně zvukové performance autora a studentů pražského Gymnázia Na Zatlance¹. Rozměrné plátno, které viselo přes několik pater budovy v synchronizaci se zvukem, postupně pokrývaly stuhu barvy, vzniklé litím jednotlivým pigmentů a působení gravitace.² Postupně vznikla dvě plátna. Jedno pokrývalo spektrum studených barev, druhé pak těch teplých. Později je Hábl spojil v jeden rozměrný svitek. Patrik Hábl ostatně umně pracuje s prostorem výstavy. Instalací obrazů a pláten se při-

Pohled do výstavy na vytrhávané obrazy (vlevo) a na *Svitek*, 2016–2019, akryl, plátno, 137×2600 cm (vpravo)

Jak vnímáme barvy? Co se při tom odehrává v naší hlavě? Nejen před tyto otázky stávil malíř Patrik Hábl (*1975, Zlín) návštěvníky výstavy v Krajské galerii výtvarného umění ve Zlíně. V instalaci nazvané *Synchronizace barvy* představil díla vytvářená pomocí technik stékání a vytrhávání.

Lidské oko dokáže vnímat miliony barev. V závislosti na jejich energii (frekvenci) a indexu lomu je vnímáme v různých vlnových délkách. Ale ne všichni rozpoznáváme barvy stejně. A nejde o jen unikátní složení lidského oka. Ač to možná nevnímáme, ovlivňuje nás náš samotný původ či osobní zkušenosti. Sami si třídíme

blíží divákovi, aby pro něj v daném prostoru byl kontakt s vystaveným dílem výsostně osobní a zároveň zcela přirozený. Jde mu o přenos niterného duchovního zážitku. Nebojí se tak plátna položit na zem, vyvěsit vysoko pod strop či přenést část obrazu na samotnou zeď.³

Na zlínské výstavě bylo dílo vystaveno ve vodorovné poloze, stejně jako v roce 2019 ve Veletržním paláci Národní galerie v Praze v rámci skupinové výstavy *Učebny*⁴, bylo však umístěno níže do úrovně očí člověka. Mohli jsme jej tak doslova číst jako jakýsi podivuhodný svitek či notovou partituru zprava doleva. Co budeme

Patrik Hábl (zleva doprava): *Odras krajiny*, 2014-2015, olej, plátno, 145×110 cm; *Červená tvář*, 2016-2017, akryl, olej, plátno, 145×100 cm a *Spiderman*, 2013-2015, 145×110 cm, olej, plátno

Patrik Hábl (zleva doprava): *Bílá tvář I*, 2013-2014, olej, akryl, plátno, 145×110 cm; *Bílá tvář II*, 2015-16, olej, akryl, plátno, 145×110 cm a *Černá tvář*, 2013-2014, olej, akryl, plátno, 145×110 cm

citit při přechodu z teplých do studených prsků barvy? Kam nás zavede tato podivuhodná horizontální krajina?

Druhou polohou výstavy tvořil cyklus obrazů vystavených pomocí originální Háblovy techniky vytrhávání, které byly pro zamýšlený účinek záměrně sestaveny do triptychů a diptychů a některé i osově přetočeny. Instalace umožnila ještě hlubší ponoření se do krajiny barev. Mohli jsme pozorovat její buněčnou strukturu v pomyslném mikroskopu, otáčet kaleidoskopem okouzlení zrcadlením jednotlivých obrazů. Barva je všudypřítomná. Pohltí nás? Nebo osvobodí?

Vytrhávané obrazy pozorovatele trochu navádí svou příznačnou osovou symetrií, která je dána jednotlivými vertikálními, horizontálními či diagonálními přehyby v místech, kde bylo původně plátno složeno, ale nepravidelnými skvrnami v místech odtržené barvy. Můžeme se ocitnout uprostřed hluboké přírody hledíce na vzdálený horizont nebo ji naopak pozorovat z ptačí perspektivy - *Odras krajiny* (2014-2015). Ostatně Hábl se často soustřeďuje na strukturu jako součást prostoru. Jinde se nám zjevují postavy *Fialová kompozice* (2016-2017) či tváře odkudsi z neurčeného času

Patrik Hábl, *Na hladině I+II*, 2016-17, olej, akryl, plátno, 145×200 cm (diptych)

- *Bílá tvář II* (2015-2016), vzdáleně připomínající Turinské plátno.⁵

Toho proměnlivého času, který je potřeba proto, aby se barvy navzájem spojily a mohly být od sebe později odtrženy. Zde ani malíř úplně netuší, co se stane za dobu i několika let, než složené nenapnuté plátno opět rozloží. Zkoumá fyzické vlastnosti olejových i polygrafických barev - jejich zasychání a roztahování. Je to vlastně syntéza autorových malířských a grafických zkušeností. Hábl tak vědomě do své tvorby zapojuje deterministicky náhodný výsledek těchto procesů. Výsledný obraz se tak stává i jakýmsi „božím“ dílem.

Patrik Hábl patří mezi výrazné osobnosti české současné výtvarné scény. Je držitelem *Waldesovy ceny* a *Europol Art Award*. Pedagogicky Hábl působí na UMPRUM v Praze a je členem sdružení *Umělecká beseda* a *Hollar*. Háblův typický rukopis neštětčové malby je syntézou autorových malířských a grafických zkušeností. Od ráží se v něm jeho studia v ateliéru malby u Pavla Nešlehy na UMPRUM (1994-2000) a experimentální grafiky u Vladimíra Kokolii na AVU (1998), ale i obliba principů čínské a japonské malby. Podle Radka Wohlmutha přistupuje Hábl k obrazu jako k osvobozenému médiu, subjektivní materii s univerzálním přesahem, ze které se skládá svět. V jistých případech je pro něj proces malby až duchovně meditativním cvičením, přecházejícím v automatizované postupy. Je za tím vidět autora hluboká kontemplace při tvorbě a cit ke kompozici a u jeho prací ve veřejném prostoru či architektuře navíc i znalost

prostředí a jeho souvislostí. V poslední době na sebe Patrik Hábl upozornil např. výstavami *Re: konstrukce* ve Ville Pellé (2019) či *Tělo obrazu* v Jihlavě (2020), realizacemi v architektuře - paláce DRN (2017) a Špork (2019) či vinařství Lahofer (2019) nebo nedávnou výraznou účastí na *Landscape festivalu* (2020).

Patrik Hábl - Synchronizace barvy
Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně
1. 7. - 13. 9. 2020

Poznámky:

1. <https://www.artedu.cz/ucebny-patrika-habla>
2. Synchronizace vjemu barvy, světla a hudby zaujala Patrika Hábla již dříve. Zmínit můžeme např. jeho performanci s hudebníkem Michalem Ratajem nazvanou *(Inter)spaces*, která se uskutečnila v klášteře Dominikánů v Praze v roce 2015. Hábl tam do prostoru rajského dvora vstoupil svou velkoformátovou malbou, již doprovázela elektroakustická zvuková kompozice Missa Abstracta a nasvícení Vladimíra Buriana.
3. Příkladem to dokládají Háblův výstavy ve spolupráci s kurátorem Radkem Wohlmuthem v pražské Ville Pellé - *Re:konstrukce* (2019) a naposledy v Oblastní galerii vysočina v Jihlavě - *Tělo obrazu* (14. 8. - 18. 10. 2020).
4. <https://www.ngprague.cz/program-detail/symposium-u-meni/>
5. K Turinskému plátnu obzvláště odkazovala postní plátno vystavené v boční kapli sv. Jana Nepomuckého v klášteře premonstrátů v bavorském Speinshartu (2016), později i v kostele Leechkirche ve Štýrském Hradci (2017).